

De Moeial

Studententijdschrift van de Vrije Universiteit Brussel in samenwerking met BSG, Studiekring Vrij Onderzoek en Dienst Cultuur - 12 de jaargang - nummer 3 - 16 november 1994.

Verkiezingen

Ik stem dus ik ben

Studenten aller faculteiten u weet het al: dinsdag 15, woensdag 16 en donderdag 17 november zijn de stembokjes weer ter uwer beschikking en kan u kleurentalent creatief botvieren. Tussen 10 en 16 uur staat het licht op groen om u democratische verantwoordelijkheid op te nemen en dus u stem uit te brengen op de verschillende kandidaten die opkomen voor de Raad van Bestuur, de Sociale Raad en de Faculteitsraad.

De vertegenwoordiging van studenten in de bestuursorganen van de universiteiten is vroeger een belangrijk strijdpunt geweest die in de meeste Alma Maters niet zonder kleerscheuren is gebeurd. De democratiseringsgedachte die haar maatschappelijke concretisatie in de jaren zestig zag, is een erfgoed dat moet verdedigd worden en waarvoor ook vandaag nog moet worden gestreden. Daadwerkelijke inspraak in het beleid op de verschillende beslissingsniveaus is voor de studenten, die in aantal de grootste geleding zijn van de universiteit, primordiaal. Elk van ons moet dan ook waakzaam zijn dat de desinteresse voor het politieke gebeuren in het algemeen, niet de overhand neemt. De universiteit ontsnapt tegenwoordig hier ook niet aan. Democratisering van het onderwijs heeft niet alleen rechten maar roept elk van ons op onze stem te laten gelden. Verkiezingen zijn dan ook een ideale gelegenheid om van ons te laten horen.

R. Des Cartes

VORMINGS DAG

Aan de leden van de universitaire gemeenschap: (studenten, assistenten en professoren)

Donderdag 1 december organiseren Studiekring Vrij Onderzoek en De Moeial een vormingsdag rond de onderwijsproblematiek. De bedoeling is om via een duidelijke belichting van de historie van het beleid betreffende het Hoger Onderwijs inzicht te krijgen in de huidige onderwijsontwikkelingen. Dit project kadert dan ook in de oproep van Rector Witte in haar academische openingsrede om de discussie over de toekomst van de Vrije Universiteit Brussel aan te gaan.

Uitgaande van de vaststelling dat het hoog tijd wordt dat een globale benadering voor dergelijke complexe materie zich opdringt, willen wij via dit initiatief de leden van de universitaire gemeenschap - door gezamenlijk in discussie te treden - bewapenen met de nodige dossierkennis zodat we het beleid niet meer hoeven te ondergaan en we het daarentegen met een duidelijke visie van repliek kunnen dienen. Onderwerpen die zeker aan bod zullen komen zijn:

- * De historische en de gevolgen van het Coensdecreet
- * Memorandum on higher education: onderwijs in Europese context
- * Hoe ver staan we met de democratisering van het onderwijs
- * Numerus Clausus
- * Recente ontwikkelingen in het Franstalige onderwijs
- * Universiteit: historic, rol, eigenheid, kritische verantwoordelijkheid en volledigheid
- * Herfinanciering van het onderwijs
- * Kwaliteit van het onderwijs en onderzoek
- * Voortgezette academische opleidingen
- * Doctoraatsopleiding
- * Nieuwe decreet
- * Studentenvertegenwoordiging op de VUB, nationaal en internationaal
- * Het dualiseringsproces dat van de VUB een tweederangs universiteit wil maken
- * onderwijs en de maatschappelijke wisselwerkingen
- * sociaal beleid in het onderwijs,...

We doen dan ook ter voorbereiding van de vormingsdag een oproep naar alle geïnteresseerden om vooraf contact op te nemen met Studiekring Vrij Onderzoek (tel.: 02/629.23.28) of met De Moeial (tel.: 02/629.23.38) om zodoende een informatiedoorstroming van de alle documenten die hierop betrekking hebben te verwezelijken. Een dagindeling en de lokatie zullen later via de gebruikelijke kanalen bekend worden gemaakt.

Het Boze Oog

Redactioneel

Liefste lezer,

we zijn er weer eens ingevlogen om u een vers van de pers exemplaar aan te bieden. Geef toch toe wat ruikt deze Moeial toch heerlijk - in fel contrast met de kousen van onze coördinator en de gewetensbezwaarde, maar dit terzijde.

In deze moeial gaan we weer eens internationaal met een reisverslag over Ruanda. Verder is er een hersenspinseltje over humanisme en vrijzinnigheid. We blikken terug op de technologienota en kijken vooruit op het VVS congres van 10 december op de VUB. Stemrecht of stemplicht hét maatschappelijke discussieonderwerp bij uitstek in deze postverkiezingsperiode: u kan het allemaal lezen in dit nummer. Maar nog veel meer staat u te wachten u hoeft alleen maar te kunnen lezen.

Op woensdag 9 november vond op de VUB de aktiedag tegen racisme plaats georganiseerd door BRUJOKAR (Brussels Jongerenkomitee AntiRacisme) en in samenwerking met verschillende VUB-kringen en organisaties. Na een kleine perskonferentie was een academische openingszitting gepland gevolgd door een debat.

Het 100-tal studenten dat kwam luisteren naar de verschillende sprekers zou - zeker tijdens de openingszitting - niet ontgoocheld terugkeren. Professor Janssens bracht de symbolische betekenis van 9 november ten berde in een nogal geëmotioneerde toespraak. Tijdens de nacht van 9 op 10 november 1938 vond in Duitsland namelijk de verschrikkelijke "kristalnacht" plaats. Dit was het feitelijke startschot voor de pogrom op de joden die zou leiden tot de genocide van 6 000 000 joden die omkwamen voor en tijdens de tweede wereldoorlog. Dit mag nooit vergeten worden en de herinnering mag zeker niet verdwijnen nu de weinige overlevenden van de concentratiekampen in hun laatste levensjaren zijn.

Professor Commers vertegenwoordigde Rector Witte en bracht het standpunt van de VUB over "de rol en taak van een universiteit op het vlak van racisme". Hij maakte een vergelijking tussen de opkomst van het fascisme in de jaren dertig en dat in dit fin-de-siècle. Ten eerste werkt het kapitalisme niet meer door concurrentie tussen naties maar heeft het een mondiaal karakter gekregen. Ten tweede is de uitgesproken rol van de kleine burgerij in de jaren dertig beduidend ten dage sterk verminderd. Ten

Anti-racisme en de VUB: Wie deed niet mee ?

slotte zet de dualisering van de samenleving zich nu ook door in de zogenaamde "eerste" wereld. Commers verduidelijkt in deze context dat er in deze maatschappij het zelfgenoegzame idee heerst dat wetenschap en techniek het leven makkelijk maakt. Dit resulteert in een ledig amusements- versus een elitecultuur. Hierbij kan ook verwezen worden naar de Tocqueville, een Amerikaanse intellectueel die op het einde van de negentiende eeuw reeds voorspelde dat er een nieuwe vorm van despotisme zou ontstaan waarbij de mensen de samenleving ondergaan in plaats van deze te beleven en te richten. Ook Galbraith, een Amerikaans econoom die tijdens de openingszitting door Prof. Commers werd aangehaald, waarschuwt voor zo'n "cultuur van tevredenheid". Deze manifesteert zich volgens hem in het bijzonder bij intellectuelen en bij universitaires. Beide groepen schermen zich af van de maatschappij - Commers spreekt in dit geval over xenofobie t.o.v. diegenen die deze cultuur van tevredenheid zouden kunnen aantasten - en ontlopen aldus hun verantwoordelijkheid. Zij zouden zich moeten openstellen naar de samenleving in plaats van zich te bekrimpen in hun vakidiotie. Hij stak toen verder nog een betoog af over de taak van de universiteit en haar leden (zie volgende Moeial). Het debat "waarheen met de anti-racistische beweging" heeft zijn belofte niet kunnen waarmaken. Hugo Ongena van Iland in Iland was ofwel in lichte aangeschoten toestand of verkeerde in een existentiële crisis. Hij kon op bovenstaande vraag geen - voor simpele stervelingen begrijpbaar - antwoord formuleren. H. Boukhriss (centrum voor gelijke kansen en racisme bestrijding) bevestigde al de vooroordelen die t.o.v. het centrum bevestigde: Ze zijn enkel op juridisch vlak actief en weinige migranten worden er daadwerkelijk geholpen. In die zin is het centrum inderdaad opgericht als excuus voor de overheid om de racismeproblematiek te ontwijken. Els Deslé (vorser aan de VUB) was één van de weinige positieve noten tijdens het debat. Ze pleitte om niet te kijken naar de oorzaken van het racisme (bv. het subjectieve "onveiligheidsgevoel") maar wel naar de effecten die racisme sorteert. Aangezien alzo de resultaten kunnen gemeten worden en men hierdoor een concrete strijd kan voeren. Als strategie kwam zij echter ook niet verder dan slachtoffers aller landen verenigt u. Norbert Van Overloop kaartte de rol

van de overheid aan in de inflatie van racistische standpunten. Door in haar beleid signalen te geven die de migrantenaanwezigheid problematiseren gooit ze expliciet olie op het vuur. Denken we maar aan de Wet Gol, de ingevoerde migrantenstop, het vluchtelingenbeleid,.... In deze context verduidelijkt Van Overloop dat de huidige regering de 15 punten i.v.m. het asielbeleid van het 70 puntenplan al door deze regering zijn uitgevoerd. Net als Els Deslé liggen de oorzaken van racisme en fascisme in de "perversiteit" van het kapitalistisch systeem en pleit ook hij voor reeds hoger genoemde "slachtoffers aller landen verenigt u." Anti-racistische bewegingen kunnen hier enkel een aanzet toe zijn en kunnen als one-item organisaties enkel de symptomen van racisme in ons systeem aan het licht brengen. Na het debat volgde een fakkeltocht van de VUB naar de ULB waar zoals op het debat het academisch personeel schitterde door haar massale afwezigheid. Toch bedankt. Enkel een 80-tal gemotiveerden trotseerden de regen en bracht de VUB niet volledig in verlegenheid.

DE REDACTIE

INHOUD

Redactioneel	1
Stemmen	1
Student Aid + Reactie	2
Medialeugens	2
VVS	2
Vrijzinnigheid/ Hum.	3
Stemrecht/Stemplicht	3
Opinie	4
Technologienota	4
Ruanda	5
Franstalig Onderwijs	5
KultuurKrant	6
Amok	7
Vervolg Stemrecht/plicht	7
Dopen	8
BSG-agenda	8

Waag je kans met Student Aid

Student Aid is met de commerciële zender VTM in zee gegaan om een studententurnooi te organiseren. Dertien afleveringen lang zullen de verschillende Vlaamse universiteiten (KUB, KUL, KULAK, LUC, RUCA, RUG, UFSIA, UIA en de VUB) het kwisgewijs tegen elkaar opnemen in het spelprogramma Waagstuk!

Per universiteit worden 3 studenten of studentinnen geselecteerd om te spelen (plus één reservespeler). De turnooistructuur zit zo in mekaar dat tot en met de halve finale nooit studenten van dezelfde universiteit tegen mekaar uitkomen.

Terwijl in een "normale" Waagstuk!-aflevering de spelers met een hoop geld huiswaarts keren, is voor de Student Aid - Waagstuk! aflevering een andere prijsformule uitgewerkt. De winnaars staan het gewonnen geldbedrag af aan Student Aid en winnen in de plaats een prijs. De prijzopot ziet er, onder voorbeeld, als volgt uit:

Kwart finale: een vat bier (derde)/ filmabonnement Kinopolis (tweede)

Halve finale: midweek Center Parcs (derde)/ gettoblaster met TV (tweede)

Finale: city trip (derde)/ eigen fuif in discotheek Carré of aanverwante (tweede)/ een "droomreis" naar een exotische bestemming, er werd al gedacht aan een reis naar Guatemala voor twee personen (winnaar).

De schriftelijke preselecties (= op 15 minuten een lijst van 50 algemene kennis-vragen beantwoorden) in de verschillende steden vinden plaats van 21 tot en met 24 november. Hierna worden een aantal studenten geselecteerd voor de mondelinge preselecties (= proefspelletje spelen om vlotheid en humor te checken), van 5 tot en met 9 december.

De opnamedata zullen later nog meegedeeld worden. Op VTM werd ons gevraagd met inschrijvingen te werken; ze laten echt niets aan het toeval over! **Daarom moeten studenten die nog willen meespelen voor woensdag 16 november naam, jaar en faculteit opgeven; af te geven op het BSG-lokaal of op VO.**

Student Aid team

Big Brother is brainwashing you

Met de recente ontwikkelingen op gebied van media (overname van Het Volk, laatste publicatie van Markant) in België in het achterhoofd verscheen er onlangs bij uitgeverij EPO een in deze context zeer belangrijke titel. Het boek, de medialeugen genaamd, is een bundeling van teksten van verschillende professoren, journalisten en communicatie-deskundigen. Ze pogen allen aan te tonen hoe allerhande tendensen in de mediawereld nefast werken op de berichtgeving in zijn geheel en hoe de gegeven informatie meer en meer in dienst staat van de huidige machthebbers zodat deze laatste hun positie kunnen consolideren en verstevigen.

In wat volgt poog ik hun stellingen enigszins samen te vatten en te verduidelijken aan de hand van een selectie in de overvloedig aanwezige voorbeelden in het werk. De auteurs stellen dat de eenzijdigheid in de westerse pers veroorzaakt wordt door politieke druk enerzijds en economische druk anderzijds. Beiden zijn een gevolg van de toenemende concentratie van de media.

Dat de pers onder grote politieke druk staat wordt duidelijk indien we enkele rapporten van de Trilaterale Commissie nader bekijken. Deze commissie is een organisatie die samengesteld is uit de bazen van de grootste multinationals maar ook enkele 'vooraanstaande' politici, vakbondsmensen, professoren en journalisten. Zij beweren dat de effectieve werking van de democratie een gebrek aan interesse en inspraak

(!) van bepaalde individuen en groepen vereist. Daarom moeten volgens hen de mogelijkheden tot kritiek op het sociaal-economisch en politiek systeem aan banden gelegd worden en moeten de nationale overheden de kans krijgen om de informatie bij de bron te controleren. De 'democratie' waar zij het over hebben is dus duidelijk deze die in alle boeken van Chomsky aan de kaak gesteld wordt.

Dat dergelijke ergerlijke conclusies niet aan aan dovemansoren is besteed blijkt uit de berichtgeving van de laatste jaren. Zo werd in sommige dagbladen reeds over Golfoorlog gesproken toen deze nog niet was uitgebarsten en werd Saddam Hoessein constant vergeleken met Hitler zodat een toen nog eventuele militaire ingreep kon gerechtvaardigd worden ten opzichte van de westerse publieke opinie. De pers heeft hier haar kritische verantwoordelijkheid niet enkel verwaarloosd maar heeft eveneens het verloop van de crisis mee bepaald (Gerard de Selys).

Iedereen herinnert zich ook ongetwijfeld de beelden van Timisoara en krantekoppen als 'massagraf', '70000 doden', 'Ceausescu, de Dracula van de Karpaten'. Nu weten we dat er niet meer dan 700 doden zijn gevallen, de aanhangers van Ceausescu inbegrepen; in Timisoara waren het er minder dan 100. (Le Monde, 14 februari 1990) De lijken die op de televisie te zien waren, kwamen rechtstreeks uit het lijkenhuis en de massagraven in Timisoara waren dus niets anders dan schijnvertoningen.

Politiek, de "goede zaak" en waagstuk

Het zijn weer drukke tijden voor de wereldverbeteraars onder ons: Student Aid, 11.11.11., actiedagen tegen racisme, etc...

Daarom dacht ik dat er temidden van al dit tumult even tijd mag vrij gemaakt worden voor een kleine "bezinning".

"Hebben al deze acties wel zin?", is een veel gehoorde vraag. Daarom ben ik zo vrij om deze vraag te herformuleren: heeft het zin om actie te voeren tegen iets of voor iets indien de deelnemers het meer oneens zijn met elkaar dan met personen, verschijnselen, partijen of structuren waartegen ze actie voeren?

Een paar voorbeelden: trotskisten worden door mao-stalinisten voor fascisten uitgemaakt (en omgekeerd) terwijl beiden het er wel roerend over eens zouden moeten zijn dat de oorzaak voor hun scheldtirades in het kapitalistisch systeem besloten ligt (van vervreemding gesproken!). Student Aid tracht ons nu al een paar jaar te overtuigen dat multinationals en andere dieren verantwoordelijk zijn voor uitbuiting en armoede in de Derde Wereld, maar de kritische studenten gaan wel gezellig onder elkaar uitmaken welke unief de knapste koppen heeft, dit uiteraard voor de goede zaak en ook om uw dag te kleuren op de even kritische en political correcte Vlaamse Televisie Maatschappij. Misschien was er over dit laatste geen onenigheid, maar die is bij deze dan hopelijk gecreëerd.

By the way mensen, de enige manier om iets te doen tegen het racisme is het steunen van Objektief 497.917 (of zoiets), alle andere acties of organisaties zijn naïef, dom, saboterend Objektief, weten niet wat ze willen, zijn te passief, m.a.w. ze zijn ronduit contra-revolutionair (of zoiets).

Sommige verlichte geesten orakelen reeds een tijdje dat de lees- en schrijfcultuur (stel u voor!), wel na deze schitterende analyse kan ik u met fierheid mede delen dat een andere cultuur, nl. de orale (ja, ja, ja) reeds verdwenen is zonder dat iemand het opgemerkt heeft. Daarom mensen zal ik geen antwoord geven op mijn initiële vraagstelling, ik wens u enkel te zeggen: VOER EENS EEN GOED GESPREK (en dan zullen we verder praten).

Fred.

Ondertussen blijkt dat de 'genocide' gepleegd door de monsters van de Securitate de grootste vorm van desinformatie te zijn van deze eeuw aangezien deze leugen niet of slechts via een klein erratum ergens vanachter in de krant werd rechtgezet. Ook op televisie werd dit bedrog niet ontmaskerd. Volgens Ignacio Ramonet, hoofdredacteur van Le Monde Diplomatique, waren die beelden perfect logisch. Ze moesten er namelijk voor zorgen dat 'het communisme bij de mensen voor eeuwig gebrandmerkt was, net zoals de beelden van de uitroeiingskampen in 1945 een blijvend schandvlek zijn voor het nazisme'. 'En ze bevestigden de functie van televisie in een wereld waar de werkelijkheid steeds vaker moet ruimen voor encensering.'

Tegelijkertijd met de gebeurtenissen in Roemenie*** vond de Amerikaanse inval in Panama plaats. Hoewel daar het aantal doden op minstens 4000 wordt geschat, werd er noch gesproken, noch geschreven over 'genocide'.

Bij de omvorming van de massabewegingen die in Oost-Europa ijverden voor een democratisch socialisme tot ware pleiters van de vrijemarkteconomie speelden enkele radiostations zoals Radio Free Europe en Radio Liberty (beiden opgericht door de CIA) van de een belangrijke rol. Zij verspreidden immers de nodige propaganda ('uitgedokterd door de voormalige specialisten van de Propaganda Afdeling van de Nazi's) en later rechtvaardigden ze de werkloosheid en de enorme verlaging van de gemiddelde levensstandaard door het feit dat er offers moeten gemaakt worden bij de transitie van plan- naar markteconomie.

Een andere voorbeeld is een inval van Nicaragua in Honduras om de

contra's te verjagen werd bestempeld als 'een daad van agressie'. Dit terwijl Israëliërs ** die Zuid-Libanon bezetten enkel handelden uit 'wettige zelfverdediging'.

Hoefte het nog verder betoog dat de berichtgeving de wandaden van kapitalistische en imperialistische machthebbers moet verdoezelen en legitimeren?

Op welke manier slagen de machthebbers er nu in om dergelijke desinformatie en non-informatie in de hand te werken?

Enerzijds werden de druk- en papierkosten ondraaglijk voor verschillende publicaties zodat deze noodzakelijk moesten fusioneren, overgenomen werden of in het ander geval gewoon verdwenen (recent voorbeeld: Markant). Met fusies en overnames gaan altijd ontslagen gepaard (recent voorbeeld: Het Volk) die dikwijls de meest kritische journalisten treffen.

Anderzijds wordt eveneens uit economische noodzaak de redactie wat geslonken zodat minder journalisten meer artikelen moeten schrijven en ze niet meer de tijd hebben om de berichten van internationale persbureau's grondig te controleren maar ze integendeel klakkeloos overnemen. Deze persbureau's zijn zelf onderhevig aan concentratietendenzen en dikwijls overheidsinstellingen. Bovendien is er het 'Hiltoneffect': buitenlandse verslaggevers werkende voor deze persagenschappen wachten samen in hun hotel op de informatie die hen gebracht wordt om ze daarna nog eens samen te bespreken en behandelen. Alzo wordt de eenzijdigheid van de berichtgeving nog maar eens bevorderd.

Laten we eindigen met deze boutade: 'It didn't matter, you see, whether you had an IQ of 70 or an IQ of 170 you were brainwashed all the same.'

Ruben Ramboer

V.V.S

De Vereniging van Vlaamse Studenten, zeg maar VVS, houdt op zaterdag 10 december een ontmoetingsdag voor alle studentenvertegenwoordigers en de geïnteresseerde studenten om dieper in te gaan op de problemen waar het Hoger Onderwijs in Vlaanderen mee te kampen heeft. Deze zal doorgaan in de Aula van de VUB.

Voor vele studenten is VVS nog een onbekende daarom even informeren. VVS bestaat al vele jaren en is een studentenvakbeweging voor de studenten van de universiteiten en de andere instellingen van het hoger onderwijs (korte en lange type). Ze probeert samenwerkingsovereenkomsten met plaatselijke studentenvertegenwoordigers af te sluiten om zodoende een overkoepeling te worden voor de studenten van het Hoger Onderwijs. Dit verliep en verloopt natuurlijk niet van een leien dakje en er zullen waarschijnlijk nog ellenlange vergaderingen aan te pas komen voor dit zich kan realiseren. Zo is bv de UG met één voet binnen en de andere in het Gentse cotees,alleg cafes. Maar soite, voor de VUB gaat het feest gewoon door en ondanks de kritiek die de vorige jaren door enkele betrokkenen op de werking en inhoud geuit werd, willen ze er dit jaar werk van maken om daadwerkelijk via deze organisatie de reële problemen van het Hoger Onderwijs aan te pakken. Concreet is in deze context dan misschien wel dat het jaarlijks congres op de VUB zal doorgaan en dat zo de VUB haar stem daar krachtiger zal kunnen laten horen. Het is dan ook belangrijk dat de VUB-studenten in grote getalen hierop aanwezig zijn.

Verschillende thema's zullen worden bediscussieerd. Zo staat bijvoorbeeld het decreet over de hergroepering van de Hogescholen op de agenda. De begeleiding bij de opstarting van de studentenvertegenwoordiging en een standpunt over de sociale voorzieningen zijn daar centraal. Er bestaat namelijk een discriminatie wat de sociale toelagen betreft tussen een universiteits- en een hogeschoolstudent: de ene krijgt respectievelijk 8000,- en de andere maar 3000 van vaderside staat.

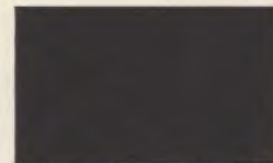
Het congres zal waarschijnlijk de algemene problemen in vier werkgroepen behandelen: maatschappij, onderwijs, sociaal en de vierde cultuur en internationaal. Volgens de laatste berichten zou minister van onderwijs Van den Bossche misschien aanwezig zijn. Ideale gelegenheid om de minister de eisen van de studenten in klare taal mee te delen en uitleg te vragen over zijn (besparings)politiek voor het onderwijs.

Het is belangrijk, in een tijd waar studenten minder geïnteresseerd geraakt zijn in (studenten)politiek om de draad terug op te nemen en ons democratische inspraakrecht te laten gelden.

Afspraak zaterdag 10 december in de aula. Voor meer informatie en/of inschrijvingen kan u terecht bij het BSG (Toon Vanagt, ondervoorzitter VVS).

Sie Joe

HA

Vrijzinnigheid en Humanisme

Milieu, seks, HLB, racisme, dienstplicht voor vrouwen, daklozen, Derde Wereld & véééél PLATTE KAK

Men durft het wel eens te vergeten. Maar ooit, in ver vervlogen tijden, heeft men beweerd een nieuwe universiteit te willen oprichten. Een universiteit, gebaseerd op principes die misschien niet tegemoetkomen aan het ideeëngoed van de gemiddelde Belgische student. Deze principes haalde men indertijd uit een denkrichting die ondertussen, lijkt het althans, gereducerd werd tot een onduidelijk, loos begrip. Ooit wel eens gehoord van dat beest, het 'humanisme', en de nauw verwante 'vrijzinnigheid'? Waarschijnlijk wel dat hoop ik toch. Maar wat kan je daarbij invullen, en wanneer was de laatste keer dat je nog eens echt gehandeld hebt uit overtuiging, uit idealisme? Of is een 'idealist' dan echt verwerpelijk? Nu ja, misschien ben ik een beetje te veel verlangend. Uiteindelijk is het niet de *fout* van de student dat hij slecht wordt ingelicht door de academische overheid, het is niet de *fout* van de student dat de samenleving in het algemeen blijkt te vervlakken; maar het is wel de *taak* van de student zich in te lichten, het is zijn/haar *taak* zich te verzetten!! Daarom een kleine inleiding in het humanistische en vrijzinnige gedachtegoed en het belang ervan aan de VUB.

1. De heilige drievuldigheid.

Soms gaat men er, al te lichtzinnig, van uit dat vrijzinnigheid 'vrijheid van denken en handelen' betekent. Dit is echter volledig uit zijn context gerukt. Vrijheid staat inderdaad centraal in de vrijzinnig-humanistische levensvisie. Maar men mag ze niet vergeten te situeren tussen twee andere, evenwaardige, begrippen: de gelijkwaardigheid en de solidariteit. Vrijheid is, in combinatie met macht, immers een uiterst gevaarlijk wapen. De ongelijkheid die erdoor kan worden veroorzaakt, wordt echter rechtgetrokken door de *broederlijkheid*, die aansprakelijkheid impliceert ten opzichte van de medemens.

Vrijheid, milieu, seks & HLB

Het is onaanvaardbaar dat de mens schade berokkent aan zijn medemens, nu of in de toekomst. Milieuzorg bij voorbeeld, past dus volledig in het kader van humanisme. Met welk recht vernietigen wij immers het leefmilieu van de komende generaties. Niet met dat van onze *persoonlijke* vrijheid! Mooi toch dat daar wel eens aan gedacht wordt, niet?

Vrijheid houdt andere zaken in. Zoals iedereen toch wel weet is een vrijzinnige overtuigd dat zijn leven eindig en uitsluitend aards is. Waarom dan het aardse genot schuwen? Wij zijn vrij te genieten van het leven, door creatieve expressie, intellectuele ontplooiing, ... en ook seksualiteit klinkt in de oren van een humanist niet als een vloek. Men is integendeel vrij te

bepalen hoe men haar wil beleven. Staan homoseksualiteit, LAT-relaties, open huwelijken, ongehuwd samenwonenden, of bredere samenlevingsverbanden de gelijkwaardigheid of de solidariteit enigszins in de weg? Neen; vandaar ook het bestaansrecht van een kring als HLB.

Een individu is ook *vrij* zichzelf te *bepalen*, maar daarover verder meer.

Gelijkwaardigheid, racisme & dienstplicht voor vrouwen

Gelijkwaardigheid houdt logischerwijze in dat elk individu als gelijkwaardig wordt beschouwd; niet als gelijk! Een humanist heeft respect voor de verscheidenheid onder de mensen maar streeft 'gelijkheid in verscheidenheid' na. Het ideaal is een maatschappij waarbinnen alle minderheden zonder onderlinge discriminatie kunnen samenleven. Racisme en fascisme zijn bijgevolg, op verantwoorde wijze, verwerpelijk. Vandaar stel ik mij ook vragen bij de humanistische instelling van de VUB als slechts een 30-tal mensen geïnteresseerd blijken in een vergadering van Brujokar, waar men plannen wil maken om de handen eens uit de mouwen te steken en te ageren tegen het opkomend fascisme. Vooral als daar niet één facultair praeses, en zelfs geen BSG-er onder te bespeuren valt. Nu ja, de verkiezingen zijn nog goed meegevallen, zeker? (Ik doe mijn best niet grof te worden!) Gelijke rechten voor migranten dus.

Maar ook gelijke plichten! Toen de dienstplicht nog bestond, kwam het Humanistisch Verbond bij voorbeeld op voor een gelijke behandeling van miliciens en gewetensbezwaarden, en van mannen en vrouwen. Dienstplicht voor de vrouw evenals voor de man dus! Bepaalde principes hebben nu eenmaal hun consequenties. Boven deze gelijkheidsprincipes stond en staat echter de afkeuring van dienstplicht, die dan ook (gelukkig maar) werd afgeschaft.

Solidariteit, daklozen & de Derde Wereld

Solidariteit houdt dan weer heel wat andere verantwoordelijkheden in. Een humanist is human: problemen van zijn medemens laten hem niet koud. Integendeel, hij voelt zich er medeaansprakelijk voor. Onmenselijke toestanden binnen, maar ook buiten onze eigen maatschappij, daar zijn ook wij verantwoordelijk voor! Denk maar eens aan de daklozen bij ons en in het buitenland, of aan de hongersnoden in de Derde Wereld. Akkoord, als individu heb je daar misschien weinig of geen schuld aan. Maar probeer maar eens te ontkennen dat je deel uitmaakt van een samenleving die in haar geheel toch een stevig aandeel heeft in problemen als deze.

2. Bewustwording & zingeving : ontvoogding

Bewustwording

Uiteraard is het niet zo dat een individu, om zich humanist te kunnen noemen, alle problemen in de wereld zo maar eventjes moet oplossen. We kunnen ons arm betalen aan steunfondsen e.d.m.. Belangrijker is dat we ons bewust moeten zijn van hetgeen er zich om ons heen afspeelt. Het is het doel van een humanist zelfstandig beslissingen te nemen in het leven. Beslissingen waarvoor hij zich kan verantwoorden en waarvan men de eventueel negatieve gevolgen op zich kan nemen. Op die manier kan hij uitmaken welke initiatieven hij actief zal steunen of aanvechten. Om een dergelijk besluit te kunnen nemen, moet hij echter zo goed mogelijk op de hoogte zijn van de wereld om hem heen.

Zingeving

We leven in een 'natuurlijke, eerbare wereld', die volgens het humanisme uitsluitend naar zichzelf verwijst, zonder achter-, boven-, of onderliggende bijbetekenis. De wereld en het leven hebben in se geen betekenis. Het is de mens zelf die er een zin aan moet geven, naar eigen goeddunken. De mens staat dus centraal in het humanisme. Deze zingeving is echter niet vanzelfsprekend. Het spreekt voor zich dat de kritische besluitvorming en dus ook de bewustwording daarbij onmisbare elementen zijn. Deze zaken komen echter niet zomaar uit de lucht gevallen. Het zijn attitudes die ons aangeleerd moeten worden tijdens het ontwikkelingsproces. Een proces waarvan wij, als adolescenten, in een uiterst belangrijke fase zijn aanbelaand. Binnenkort worden we losgelaten in deze harde, vaak onmenselijke wereld. Dan zal het voor een groot stuk van deze fase afhangen of we ons als bewuste wezens zullen gedragen ... of niet. Onze vrijheid van zelfbepaling, en daarmee de zin die we aan ons leven geven hangen met andere woorden nauw samen met het onderricht dat wij i.v.m. deze attitudes krijgen aan de universiteiten.

Ontvoogding

Dit onderricht is dan ook een taak die de VUB, in tegenstelling tot andere universiteiten, expliciet in haar doelstellingen heeft opgenomen. Een kring als V.O. of een krant als De Moel, die als rechtstreeks aan de VUB verbonden instellingen de onmisbare zelfkritiek kunnen leveren, en bovendien een kritisch kijkje op het reilen en zeilen van deze maatschappij werpen, komen niet zomaar uit de lucht gevallen. Ook de inspraak die de studenten in het beleid krijgen, is binnen deze ontvoogdinggedachte te plaatsen. Men mag niet vergeten dat dit geen vanzelfsprekendheden zijn! Wat doe

je met 'democratisch verkozen studentenvertegenwoordigers', als geen dat geïnteresseerd is?

3. De VUB vandaag: PLATTE

KAK

Of is er nog hoop ?

Waar staan we ...

Waar staan we als er kringen zijn die niet tot een consensus kunnen komen wanneer hun mening gevraagd wordt i.v.m. de vraag of NSV al dan niet moet toegelaten worden op de campus. MENSEN, WORD WAKKER !! Fundamenteel in een democratie, bouwsteen van het humanisme, is de vrijheid van meningsuiting. Vrijheid van meningsuiting impliceert echter ook dat er geen angst mag bestaan zijn mening te uiten. Welnu, veroorzaakt het ingooien van ruiten e.d.m. geen sfeer van terreur en dus een belangrijke beknotten van deze vrijheid? "Ja maar", zegt men dan, en dit in alle rangen van deze instelling, als NSV geweerd wordt, moet alle politiek van de campus verdwijnen. Humanisme aan de VUB ? MY ASS !! (sorry hoor, ik word toch grof) Het feit alleen dat zoets bij ons kan worden gezegd, is het regelrechte bewijs van de algemene vervlakking. Mensen! Houd er rekening mee dat veralgemening, hoewel vaak verleidelijk, slechts uiterst zelden kan toegepast worden. Op dit ogenblik is er geen enkele politieke groepering aan de VUB die zich met dergelijke destructieve activiteiten bezighoudt. Waar is die kritische besluitvorming toch gebleven?

Waar staan we als er mensen als Prof. Van den Panhuysen¹ in deze instelling getolereerd worden. Vertrekende van bepaalde wiskundig-economische modellen verdedigt hij doodleuk de stelling dat een 'autochtone Belg' een grotere geldwaarde heeft dan, zeg maar, een genaturaliseerde Turk of Marokaan. Vandaar dat het ook 'economisch voordeliger' zou zijn een Columbiaanse nier te *kopen* dan een gewone Belgische. V.O.: "Dergelijke ergerlijke conclusies komen voort uit de onnoemelijke drang om alles in geld uit te drukken. Studiekring Vrij Onderzoek protesteert dan ook krachtig tegen dergelijke vorm van denken. Dit is geen Vrij Onderzoek maar wel *afgekand Onderzoek* en categorieel weigeren de zaken in hun context te zien."² Ethische problemen met de handel in organen tout court heeft hij al helemaal niet. Op het door V.O. georganiseerde debat daaromtrent dreef meneer gewoon de spot met de eveneens genodigde ethicus. Vergeten we hier niet dat ethische normen in het humanisme voorrang krijgen op puur economisch winstbejag?

Witte & de student: Handen ineen?

Maar goed. Waar ik eigenlijk naartoe wil, is dat het tijd wordt dat de VUB zich realiseert dat het gedaan moet worden met de platte kak. Op zijn minst al door woorden van uw ex-collega Leo Apostel niet: "Juist zoals de Kristen die predict: 'Heb elkaar lief' maar niets doet om de maatschappij en de mens te scheppen die daartoe in staat en geneigd is, ontrouw wordt aan zijn eigen ideaal, zo wordt de vrijzinnige die zegt 'Denk vrij' en ook niets doet om de maatschappij en de mens te scheppen die daartoe zal besluiten, ontrouw."³

Bovendien wordt het tijd dat de student zich realiseert welke positie hij binnen de maatschappij

inneemt. Niet de superieure intelligente jongere die zijn papertje komt halen om later zijn centjes binnen te kunnen rijden (hetgeen niet eens meer opgaat), maar degene bij uitstek die zich bewust moet zijn van bepaalde (wan)toestanden. Wij zijn voorlopig nog niet gebonden en bevinden ons dus in een ideale positie om te ageren. Zonder ons komt het er niet van !!

Ik zou bijna zeggen: moge de droom die achter de VUB zit werkelijkheid worden. Maar neen, het lijkt me opportuener te hopen dat de droom haar toegang opnieuw moge vinden tot de Universiteit Brussel. Els Witte, we smeken u: doe uw job !!!!!

TOM

¹ zie organenhandeldebat op maandag 23/04/94 georganiseerd door Studiekring Vrij Onderzoek waar Professor Van den Panhuysen één van de panelleden was.

² Moreel verslag Studiekring Vrij Onderzoek academiejaar 1993-1994.

³ "25 jaar Studiekring Vrij Onderzoek 1949-1974", brochure samengesteld door het bureau van de Studiekring V.O. naar aanleiding van het vijftienving-jarig bestaan van de kring.

Overige bronnen:

"Humanisme vandaag", bij EPO, 1987

"Actuele facetten van Vrijzinnigheid in Vlaanderen", uitgave van de "Studiereeks van het tijdschrift van de Vrije Universiteit Brussel", samengesteld door Roland Willemyns, 1983.

Stemrecht of Stemplicht

Over stemrecht/plicht, kiesdrempels, enz.; symptoombestrijding in de hoogste graad

Vraag: Wat doe je als meer en meer mensen stemmen op partijen anders dan de uwe?

Antwoord: Je zorgt er voor dat enkel die mensen nog gaan stemmen die wel op jouw partij stemmen.

Vraag: Wat doe je met nieuwe partijen die jou als grote partij belagen?

Antwoord: Ontneem hen de mogelijkheid om te groeien.

Dit bovenstaande gedachtenspinsel moet zo ongeveer dat geweest zijn wat zich werkelijk afspeelde bij een aantal CVP-kopstukken toen ze begonnen te spreken over het invoeren van een stemrecht i.p.v. stemplicht en het invoeren van een kiesdrempel. Zij ondersteunden deze voorstellen met allerlei ideologische argumenten die men echter makkelijk kan doorprikken als men even verder kijkt dan zijn neus lang is (of zich tegen de propaganda wapent).

Ik heb de pen ter hand genomen naar aanleiding van een artikel dat

(vervolg op pagina 7)

OPINIE

Algemeen Programma

De kandidaten voor de Sociale Raad scharen zich achter de punten die hieronder worden toegelicht. Hoewel wij met dit programma duidelijke standpunten innemen verwijzen we jullie graag naar de brochure met de voorstelling van de individuele kandidaten waarin de specifieke en persoonlijke doelstellingen van deze mensen te vinden zijn.

Follow Up

Verzekeren van de continuïteit door de opvolging van de lopende dossiers en het bewerkstelligen van samenwerking tussen de studentenvertegenwoordigers in de verschillende beheersorganen.

Studentenparlement

Omdat wij ervan overtuigd zijn dat een discussieplatform voor de studentenvertegenwoordigers noodzakelijk is om gemeenschappelijke standpunten te kunnen innemen zowel inzake het interne als het externe reilen en zeilen van onze Alma Mater. Het studentenparlement zal worden samengesteld uit de studenten die zetelen in de Raad van Bestuur, de Sociale Raad, de voorzitter van het BSG, vertegenwoordigers van de studentenkringen, Vrij Onderzoek, De Moelial, De Krant en de Vereniging van Vlaamse Studenten. De vergaderingen zijn open. Dit op te richten orgaan moet een maximale informatiedoorstroming beogen en eventuele acties coördineren.

Financiering

Intern

Wij verzetten ons tegen elke vorm van opgelegde besparing in de sociale sector. De begroting (momenteel zo'n 300 miljoen) moet mee evolueren met deze van de VUB in zijn geheel en dit enkel in de positieve zin.

Extern

Besparingen die ons door de overheid worden opgelegd zullen met alle middelen worden bestreden. De herfinanciering van het hoger onderwijs is meer in het bijzonder de universiteiten blijft een actueel strijdpunt en we pleiten dan ook voor een zo breed mogelijke frontvorming, over de communautaire grenzen heen.

Universitair onderwijs moet toegankelijk zijn voor iedereen.

De sociale sector studenten is en blijft qua organisatie, beheer, werkingsmiddelen én resultaten een unicum in Vlaanderen. Dit betekent echter niet dat we hierin mogen berusten. Concreet gestel moeten we de sociale dienstverlening zoals huisvesting op en rond de VUB bevorderen, de prijzen in het restaurant minimaal houden en dergelijke meer. Verder moet de traditie van goedkope cursussen behouden blijven en wat het inschrijvingsgeld betreft zijn we duidelijk: we verwerpen elke poging van de overheid, de VLIR, enz... tot aanpassing naar boven toe. Als uitgangspunt en streefdoel in alle discussies terzake huldigen we het principe van een zo kosteloos mogelijk onderwijs.

Beheer van de universiteit.

Hoewel de inspraak van de studenten in de beheersorganen van de VUB ongeëvenaard is, is zij in de praktijk noch steeds te beperkt. Inzake inzage-recht van bepaalde documenten en informatiedoorstroming kan nog veel gedaan worden: de universiteit moet voor iedere betrokkene een glazen huis worden. We kijken uit naar de doorlichting van de universiteit en verbinden er ons toe erover te waken dat de besluiten die hieruit kunnen getrokken worden geen dode letter blijven.

KIESSYSTEEM SOCIALE RAAD

Het huidige systeem waarbij de studenten met de meeste stemmen verkozen worden, heeft zijn nadelen. In de praktijk is dat mogelijk dat een kandidatenlijst volledig verkozen wordt en dat een andere lijst met een score van slechts enkele stemmen minder geen enkele vertegenwoordiger kan afvaardigen in de SOR. Dergelijke situaties deden zich voor in het verleden en zijn, naast het feit van de politieke desinteresses er mede de oorzaak van dat er dit jaar maar één lijst werd ingediend. De kandidaten van deze lijst zijn zich bewust van deze situatie en zullen bijgevolg werk maken van een vernieuwde regeling.

UITSTRALING.

De VUB moet op het vlak van onderwijs en onderzoek zijn imago verzekeren. Het statuut voor topsporters moet behouden blijven en wij steunen het voorstel om dit uit te breiden naar topmusici. Deze regelingen zijn en blijven een uithangbord voor de VUB. De universiteit moet zich duidelijk profileren met een maatschappelijk programma. Hieronder verstaan wij onder andere het vrijzinnige aspect, het Vrij Onderzoek en een duidelijk standpunt van de universiteit inzake onverdraagzaamheid (cfr. commissie Extreem Rechts) zowel intern als naar de buitenwereld toe. Netheid van de campussen. Zowel op Campus Oefenplein als Campus Jette blijft dit een teer punt. Kapotte ingangsborden, bekladderde muren, rondslingerend vuil, wildplakken, enz...

Zowel de overheid als de studenten moeten hierin hun verantwoordelijkheid opnemen. Wild parkeren. Het wordt meer en meer een trend, veroorzaakt overlast en onveiligheid en moet een halt worden toegeroepen. Met het neerplanten van bedrijven in de directe omgeving zal grondig moeten nagedacht worden over een regeling om deze mensen, meer bepaald hun auto's, geen gratis parkeerplaatsen te schenken tot op onze plantsoenen toe.

ETTERBEEK - JETTE

Het contact tussen beide campussen moet behouden blijven en verder worden uitgewerkt. Met een effectieve kandidaat uit Jette voor de SOR stellen wij duidelijk dat ook hun stem moet worden gehoord. Concreet sqtaan wij achter een rechtstreekse busdienst en dit zeker voor de massa-activiteiten op beide campussen (TD's, Spel zonder Grenzen; Zangfeest, enz...). Verder moet de verspreiding van de studentenpublicaties gegarandeerd worden, de dienstverlening in het restaurant (vegetarische maaltijden, vriendelijkheid personeel, aanbod kranten, openingsuren enz...) geoptimaliseerd worden en moet de

BOJ-zaal (toiletten, terras, enz...) in orde gemaakt worden. We stellen ook voor een specifieke commissie Jette op te richten die de sociale dienstverlening ter plaatse evalueert en voorstellen kan formuleren naar de SOR toe.

SPORT EN KULTUUR

De dienst cultuur is één van de diensten waar het verdwijnen van de gewetensbezaarden zeer hard aankomt. Nu al draaien enkele initiatieven volledig op vrijwilligers, doch deze situatie is onhoudbaar. Ook het gebrek aan lokalen voor de creatieve ateliers, het orkest, repetitieruimten voor muzikanten, en de veel te kleine ruimte in het Kultuurkaffee voor concerten en andere activiteiten is ons niet ontgaan. Hiervoor moet naar oplossingen gezocht worden (cfr. commissie cultuur) **Wat sport betreft...** Algemeen gezien moeten we dus naar een oplossing zoeken voor het wegvallen van de gewetensbezaarden en onderzoeken in hoeverre over- en onderbezette diensten compenserend kunnen werken.

STUDENTENHUIS SCHOOFSLAAN-UITBREIDING RESTAURANT

Deze dossiers dienen nauwlettend gevolgd te worden opdat de tijdslimieten worden afgerond en de studenten een maximaal nut geven.

De Kandidaten voor de SoR

Technologie-nota: Een eerlijkere versie

Woensdag 26 oktober keurde de Vlaamse regering de technologiebeleidsnota van minister Van den Brande goed. De oprichting van een Vlaams Interuniversitair Instituut voor de Biotechnologie is het meest controversiële van de drie luiken die de technologiebeleidsnota bevat. Daarnaast is er ééntje dat over informatietechnologie handelt en een ander over nieuwe materialen. Het Biotechnologisch Instituut zal bestaan uit vier departementen die zullen worden opgericht rond vier grote tenoren in het biotechnologische onderzoeksdomein: Collen en Vandenberghe van de KUL, Fiers en Van Montagu van de UG. Maar ook de VUB wordt niet vergeten.

Politiek en historiek

Het protest tegen deze nota zette vorig jaar net voor het begin van de eerste zit de VUB in rep en roer en bracht de rector er toe in aller ijl een Algemene Vergadering samen te roepen waar een duidelijk standpunt hierover werd ingenomen. Niet alleen de VUB verzette zich tegen de onspronkelijke nota zo reageerde ook de UIA zeer verontwaardigd. Deze Technologiënota kadert in een bewuste dualiseringspolitiek die van de "kleinere" universiteiten als de VUB tweederangsuniversiteiten of gespecialiseerde hogescholen wil maken. In Europese beleidsvisies over onderwijs wil men blijkbaar stilaan evolueren naar een aantal superuniversiteiten (bv. de KUL) met ondersteunende satellieten die dan zullen moeten afhangen van de noden van de groten. Verder dient er opgemerkt te worden dat het meestal de oudste maar dan ook de conservatiefste universiteiten zijn

Dichters, Poëts, Poëts...

Wélcht hebben jullie reeds met deze oproep kennis gemaakt. Met deze actie richten wij, van Studietoelating Vrij Onderzoek, ons tot iedereen van de VUB-gemeenschap: studenten (van alle plussagen), maar ook onderwijzend, wetenschappelijk en technisch personeel en alle andere gebedingen. Het geheel is ook meesterslyt afgewat - uiteraars (oprecht tot Nederland, België, Frans en overalst Duits - en dus hemmen och andastrijgen goem access mee hebben (waarsal het woel'). Bovendien hem je, in het geval van acute valgevoerd, steeds toelicht namen tot een postuomem.

Dit project is dan och bewest met afgewat als een wedstrijd, waarin br. dochts de "beste" duo gedichten werkelijch aan bod hemmen. Een selectie zal woedschappelijch wijze wd doorgewoed worden, de omvang en de wijze waarsop, naargelang het aantal uwendingen, maar de bemdel zal het momenteel van de gedichten bevesten, en dit in een uullebeurige wdgede. De beste jury is och nog steeds het publiek.

De bemdel, gellustreerd door ehel van Wdijg's ophomende jonge hemdemaars, zal in de laatste woek voor de uullebeurige te hoop aangeboden worden in ons lokaal (gebouw Y) en aan een stand in het cafetaria, en dit voor een zeer zacht prijze. Een meer herbede, dus, van om voor velen hemdemaarsomd, persoon, velen die om overwacht wd hebben van dichtend VUB, en natuwslijch iedereen die zuchteff een zal hemmen langwaden.

Formidette zullen ehel van de gepubliceerd gedichten voorgelezen worden op de debatsentendag (donderdag 28 feb) van de LNW Locusus Week, dit door professionde woedschapp, of door die dichtes die zuchteff daarsop gaerom velen.

Er is dus niets dat je hem woehouden! Geve maximum duo (3) gedichten in onze broombus, of in een van de dozen aan de hoek of aan de balie van de bibliotheek.

Val Omgelidit, Studietoelating Vrij Onderzoek.

die in aanmerking komen voor de "titel" superuniversiteit. "Progressievere" universiteiten passen niet echt in de Europese éénmakingsgedachte: kritiek en minder behoudsgezinde gedachten lijken waarschijnlijk te gevaarlijk en een rem voor een ontwikkeling van een Europese eenheidsmarkt. De éénmaking van Europa is de laatste tientallen jaren meer een economische bedoeling geweest die onder druk staat van bedrijfsleiders om zich te bewapenen voor een concurrentiestrijd met de VS, Japan en andere Aziatische geïndustrialiseerde landen. Zo is er in het huidige Europese beleid bijna geen spoor te vinden van een sociaal luik en deze zal de eerste jaren waarschijnlijk ook niet op de agenda staan. De invloed van de bedrijfswereld is dan ook te merken op het niveau van het onderwijs dat zich meer en meer moet richten naar de productiemarkt en moet gaan functioneren volgens de "heilige" wetten van de markt.

Dergelijke politiek is dan ook een gevaar voor de kwaliteit van het onderzoek en dus ook van het onderwijs. De grote verscheidenheid aan instellingen die er vandaag nog bestaat is juist de motor van de wetenschappelijke ontwikkeling en hiervoor moeten dan de nodige impulsen (die logischerwijs meer middelen impliceren) gegeven worden.

Protest en resultaat

Het VUB-studentenprotest dat toen leidde tot de bezetting van het gebouw van de Vlaamse Gemeenschap in Brussel alsook het politieke gelobby van VUB-gezinde politieke vrienden zorgden voor de nodige vertraging van de uitvoering van deze nota. Zo kon er intussen gezocht worden naar een oplossing die voor alle partijen aanvaardbaar kon zijn. De VUB zal hierdoor een subsidie van een kleine 500 miljoen over een periode van 5 jaar

ontvangen en zal de term "excellentiecentrum" toegekend worden aan twee onderzoekslaboratoria van de VUB (Prof. Hamers en Glandsdorff). De VUB zal bovendien betrokken worden bij het bestuur van biotechnologisch centrum. Deze tegemoetkomingen zijn een eerlijkere verdeling van de gelden en een erkenning van de kwaliteit van het onderzoek aan de VUB. Waarschijnlijk het meeste wat de VUB uit te wacht kon slapen.

Ha Am

iedere donderdag :

REDACTIE-VERGADERING

om 19 00 uur
Gebouw Y'

Moeial lokaal

RUANDA

In plaats van jullie die hier naar de Grote Ruanda mega mediaproject-show keken gingen deze mensen naar ginder en vertellen hier in De Moelal hun belevenissen.

Getuigenissen.

Vrijdag 02/09/94 om 08.00uur zijn we op Zaventem. Wij, dat wil zeggen, een groep van 10 jongeren, 2 artsen, 1 verpleegster en 1 economist. Als antwoord op een oproep van "Geneeskunde voor de Derde Wereld", vertrekken we voor drie weken naar Ruanda om een deel van onze tijd op te offeren aan de wederopbouw van het land.

Maandag

Wanneer we de hoofdstad binnen rijden, is het opvallend stil in ons mini-busje. Iedereen kijkt zijn ogen uit. Ondanks de talrijke vernielingen, zie je dat de mensen terug proberen om hun leven te hernemen. Er zijn al enkele winkels open en hier en daar zie je ook mensen die fruit en groenten verkopen. Toch voelt het raar aan te weten dat enkele maanden geleden hier nog dagelijks duizenden mensen werden afgeslacht. We besluiten om niet in Kigali te blijven, maar in één trek door te rijden naar Ndera. In het weeshuis in Ndera worden we echt met open armen onthaald. Er is een welkomstbord gemaakt en de kinderen hebben ook bloemen geplukt waar kleurrijke stukken van zijn gemaakt. En alsof dat ons nog niet genoeg in verlegenheid brengt, beginnen ze ook nog eens te zingen en te dansen. Het duurt dan ook niet lang of we staan allemaal mee te bewegen en enthousiast in onze handen te klappen. En dat spoor de kinderen aan om nog wat harder hun stemmen te laten klinken. Dit is wel echt het mooiste welkomstkomitee dat ons ooit ontvangen heeft. Anderhalf uur houden de kinderen het vol en dat is genoeg voor ons om alle tegenslagen van die dag te vergeten en nieuwe moed te verzamelen voor de komende drie weken. En we zullen het nodig hebben...

Donderdag

Onze eerste concrete werkdag. Vooral de jongeren van de groep keken hier heel erg naar uit, want hier zijn we tenslotte voor gekomen. We werken in het "Centre Hospitalier de Kigali". De bedoeling is dat diegenen met wat medische ervaring op de afdeling verloskunde gaan samenwerken met een Ruandese team. De anderen krijgen de opdracht puin te ruimen. Enkele kinderen komen op ons afgelopen met ampullen in de handafkomstig van de medicijnvoorraad die aan diggelen werd geslagen. Ze tonen ons trots hun gevaarlijk speelgoed. Dit stimuleert mij om nog eens dubbel zo hard met mijn borstel te keer te gaan om al het afval op een grote hoop te keren. De middelen ontbreken om al het afval naar de grote verbrandingsplaats te voeren en we hopen dat er zo snel mogelijk iemand de boel komt weghalen. Overal liggen papier en medicijnen kriskras door elkaar op de grond. De ramen zijn stuk en de wind heeft ervoor gezorgd dat alles door een laag rood zand is bedekt. We proberen zo goed en zo kwaad het kan alles een beetje proper te krijgen. Maar als je de middelen er niet voor hebt, dan is dat echt wel een beetje moeilijk. Er kan hier dus binnenkort weer gewerkt worden.

We zwooegen heel de namiddag door en het resultaat wordt bewonderd door een Ruandese verpleegster die ons hartelijk bedankt. Als bedankje mogen we ons allemaal wassen aan een kraantje stromend water. En dat aanbod nemen we met open armen aan.

Bij ons zelfgekookt potje aardappelen houden we 's avonds een kleine evaluatie. Iedereen is wel door iets gepakt vandaag en we besluiten dat we ons toch heel nuttig kunnen maken, ook al is het op kleine schaal.

Vrijdag

Vanmorgen hebben we eerst een afspraak met Théogène Rudasingwa, de secretaris-generaal van het RPF. Een heel boeiende man die interessante dingen te vertellen heeft. Hij benadrukt het feit dat het totaal onbelangrijk is of iemand nu Hutu of Tutsi is, maar dat het gaat om het begrip Ruandees, zonder daarbij iemand in een etnische groep te klassificeren. Hij vraagt ons om in België te getuigen van de dingen die we gezien hebben en hij benadrukt dat wat de Ruandezen nodig hebben geen medelijden is, maar vooral steun aan de wederopbouw van het land. Zolang het buitenland geen vertrouwen heeft in de nieuwe regering, blijft die steun natuurlijk zoek. Na dit bezoek trekken we richting markt. Het wemelt hier echt van de mensen en hier zie je pas goed wat een vooruitgang er gemaakt wordt in de heropbouw van de samenleving. De markt draait reeds op volle toeren, er is vanalles te verkrijgen. Vrouwen met gekleurde pánjas en kinderen op de rug, grotere kinderen die blootsvoets achter hen aanlopen, mannen die met grote trossen bananen op hun hoofd rondlopen en overall geroezemoes en geroep van mensen die hun waren aanpakken. Kortom, een markt vol leven, waarvan je op het eerste zicht niet merkt dat het zich bevindt in een land waar net een oorlog heeft gewoed. Enkele jongens hebben zich ondertussen rond ons mini-busje verzameld. Enkele van hen beginnen op een opdringerige manier naar geld te vragen. Sommigen zelfs op een agressieve manier. Allemaal hebben ze een leeg kartonnetje van fruitsap in hun handen, waar ze regelmatig uit inademen. Dit zijn de lijmsnuivertjes die reeds voor de oorlog op die manier probeerden hun straatleven wat aangenamer te maken.

Zaterdag

Nele en ik gaan vandaag een vrouw interviewen die de slachtpartijen overleefd heeft. Het is ons eerste interview en het is niet echt gemakkelijk om te vragen naar het leed dat iemand zo intens beleefd heeft. Haar schoonbroer die nu bij

het RPF zit, en zichzelf, zijn immers de enige overlevenden van een familie van 52 personen. Zij en haar man zijn Tutsi en ook bij hen is er een groep Interahamwe's het huis binnengedrongen. Het bleef niet bij stukslaan van ruiten en inboedel. Er werd een identiteitscontrole gehouden en diegenen die Tutsi waren werden gearandeerd vermoord. Haar man kon met hun 10 maanden oude zoonje wegvluchten, maar de vrouw zelf, haar dochtertje van 9 en 2 nichtjes van 15 en 19 kwamen er niet zo goed van af. Hun banden werden samengebonden op hun rug en mannen met machettes en stokken begonnen op hen in te slaan. Voor ze zelf buiten westen werd geslagen, kon ze nog niet zien hoe de drie jonge meisjes die bij haar waren, door middel van de slag van de machette op het hoofd werden vermoord. Een klop op haar hoofd zorgde ervoor dat ze de volgende slagen niet meer voelde. Een slag op het hoofd waarbij het oor gehalveerd wordt, nog één op het hoofd en één op de kuit, tot dat het bot geraakt was. Men heeft haar voor dood achtergelaten, maar ze heeft het overleefd. Ze is niet de enige in Nyanirambo, een wijk buiten Kigali, die zo'n ding heeft meegemaakt. In dit gebied zijn de Interahamwe's ontzettend tekeer gegaan. Veel blijft er niet meer van de huizen over en overal op straat liggen nog beenderen van lijken die door de honden verspreid zijn.

Woensdag

We rijden tot tegen de grens van Tanzania vandaag. Hier is het leven nog niet helemaal opgestart en men waarschuwt voor nachtelijke invallen van Interahamwe's die de grens oversteken. We vertrekken dus vroeg om zeker voor de donker terug Kigali te bereiken. De burgemeester van Kibungu begeleidt ons. Het dorpje dat we gaan bezoeken is volledig uitgemooord en men spreekt van duizenden doden. In het weeshuis van Kibungu zitten trouwens enkele kinderen die de slachtpartijen overleefd hebben. Al snel wijken we van de baan af en komen op kleine hobbelweggetjes waar het minibusje met 15 passagiers amper doorgeraakt. Nele zit naast mij met een wit gezicht en vanachter voelen sommige mensen zich niet meer in orde. De enkele bewoners die we in het begin nog tegenkwamen, zijn er nu ook niet meer en de streek is volledig verlaten. Het enige geluid dat we nog horen is de motor van het busje. De paar huizen hier en daar zijn beschilderd met witte letters. De burgemeester vertaalt het voor ons, en elk huis is gemarkeerd met Hutu of Tutsi. Langs de kant van de weg zie ik op een bepaald ogenblik een stok liggen met een rond houten uiteinde. Naast de machette is die één van de meest gebruikte voorwerpen om bij mensen de schedel in te slaan. Gisteren had een vrouw mij bij een getuigenis het voorwerp tot in de details beschreven. Wanneer we bijna bij het dorp aankomen, zien we langs de kant van de weg een skelet liggen. Ook de lijkengruver komt weer terug. We rijden het plein op voor een kerk en zien dadelijk een tiental lijken op de grond liggen. Ik twijfel even of ik in het busje zou blijven zitten, maar als iedereen tenslotte uitstapt, is de beslissing snel gemaakt. De geur is ondraaglijk en de meesten houden dan ook hun T-shirt voor de mond. Bij het binnenkomen van de kerk ligt een kleine jonge tussen de banken op de grond. Naast een tamtam ligt een lichaam met ingeslagen schedel. Carole, Nele en ik lopen kokhalzend de kerk terug uit. Erik komt ons bezorgd achterna. Na even heel diep naar adem gehaald te hebben, gaat het weer en iets

rustiger nu kijken we rond. In de klaslokalen achter de kerk ligt de grond bezaaid met honderden lijken. Je moet uitkijken waar je stapt. Mensen zijn hier bijeen gekropen omdat ze dachten dat de kerk hen kon beschermen, maar zijn op die manier gewoond in hele groep neergemaaid. Hoofden liggen gescheiden van de lichamen, benen van lijken zijn verder dan 180° opengetrokken. Een babyhoofdje hangt nog bij het lichaam van de moeder, terwijl het lichaampje enkele meters verderop de grond ligt.

We keren verslagen terug naar het busje en vertrekken. Wat we gezien hebben zijn feiten, waar gebeurde dingen, waar je niet zomaar omheen kan. We stoppen in een plaatsje om te eten, maar niemand heeft echt trek. Erik vindt het nodig om er 's avonds nog eventjes over te praten, maar niemand heeft zin om die herinnering al zo snel naar boven te halen.

Dag na dag besef je beter wat er in

Ruanda allemaal is gebeurd, en dat besef is o zo belangrijk ...

Zaterdag

Een hele dag vliegtuig vandaag. Drie weken Ruanda achter de rug. Drie weken met een stroom van ervaringen. We bereiden op het vliegtuig en tijdens de tussenlandingen onze informatie goed voor omdat Tsang Tsey en Carole bij onze aankomst al direct naar de Zevende Dag vertrekken voor een live-uitzending. Iedereen heeft trouwens wel een dia-voorstelling, een debat, of andere plannen om over deze reis te spreken. We discussiëren, babbelen, luisteren en onderzoeken om zoveel mogelijk in België te kunnen getuigen van de dingen die we gedaan, gezien en gehoord hebben. En hopelijk maken we op die manier de mensen een beetje bewust van het betaan van de gruweldaden en de oorzaken ervan.

Kathleen Veelaert

Mededeling van de redactie:

Het reisverslag dat hier staat over het Ruandese drama is authentiek. Zoals bij de vele andere getuigenissen van mensen over deze genocide rijst dan ook de vraag: Hoe kan zo iets gebeurd zijn? Wie is er verantwoordelijk en waarvoor? Er is sprake van 1 miljoen doden, verkrachtingen, mutilaties, wraakacties, ... Vandaag leven nog meer dan een miljoen vluchtelingen in kampen in Zaire en honderdduizenden in Tanzania. Kampen, waar diezelfde hutu-milities die enkele maanden geleden nog plunderden en moordden, nu de vluchtelingen in hun macht houden. Aangezien de Ruandese situatie zeer complex is, kan men ook niet zeggen dat er één schuldige is maar moeten de juiste verantwoordelijkheden en gebeurtenissen ernstig onderzocht worden. Wie hierbij wil helpen kan contact opnemen met de redactie, vragen naar Frank.

Lebrun in Frigobox

Het studentenprotest in het Franstalig Hoger Onderwijs bleef de afgelopen weken onverminderd voortduren. Zo waren er bij voorbeeld op woensdag 9 november zo'n 25.000 betogers in de Naamse straat verzameld om hun eisen kracht bij te zetten. Hoewel het decreet Lebrun officieel is opgeschort. Dit is althans wat de regering van de franstalige gemeenschap beloofd heeft. Het feit is wel dat het decreet door het parlement is goedgekeurd en dus dat voor de studenten enige juridische waakzaamheid is aangewezen.

Dat de regering met minister Lebrun voorop niet echt bereid zijn om te praten over die artikels die handelen over de financiering van het Hoger Onderwijs, zegt veel over hun doelstellingen in verband met de hergroepering van de hogescholen. De besparingsmaatregelen die hierin verwerkt zijn, zijn volgens Lebrun éénmalig. Jaja, waar hebben we dat al niet eens gehoord. De pedagogische redenen zijn blijkbaar ondergeschikt en de kwaliteit van het hoger onderwijs staat zo te zien niet op de agenda. Onderwijs verwordt steeds meer tot een centenkwesie waar "productiviteit" en "rationalisering" centrale thema's zijn. Op "deze vrije markt" van het onderwijs zal dan ook binnenkort alles te krijgen zijn. Maar overal zal dan wel een prijskaartje aan vasthangen. De huidige onderwijspolitiek (en zeker niet alleen in het franstalige landsgebied maar ook in Vlaanderen) is dan ook een gevaar voor de democratisering van het onderwijs. Enerzijds wil men blijkbaar evolueren naar enkele eliteinstellingen bedoeld voor de meest goeuden onder ons en anderzijds zullen er instellingen ontstaan waar men democratisering ziet als een nivellering naar beneden.

De regeringspartners PS en PSC hebben besloten om gezamenlijk dit probleem aan te pakken. Dit komt dan vooral omdat de lokale besturen van deze partijen (met de PS op kop) onder druk staan en de studentenkritiek deels delen. De partijen en ministers willen een pijnlijk gezichtsverlies vermijden en hierdoor wordt er zwaar onderhandeld opdat het zou lijken dat ze geen stap terug doen. De politieke tango is daarom de laatste dagen ingezet en zal nog een tijdje doorgaan.

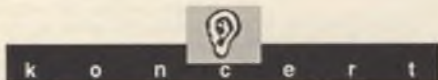
Vrijdag nacht 11 november werd er tussen studentenvertegenwoordigers en Franstalige regering een akkoord bereikt om het decreet op te schorten. Er zouden discussies beginnen over het decreet en studenten zouden hier aan mogen deelnemen. Het decreet Lebrun belandt in de frigobox maar het zal wachten worden om de resultaten van een herwerkte versie te beoordelen en intussen is het decreet al aan het ontdooien (het frigoboxsyndroom slaat toe). Waakzaamheid is de boodschap. De studentenvertegenwoordigers leggen dezer dagen het akkoord voor aan hun achterban en dan zal er beslist worden al dan niet door te gaan met betogen.

HA

KULTUURKRANT

TREFCENTRUM Y
DIENST KULTUUR
02/629 23 25 - 23 26

DAS KAMER ORCHESTRA

Het Kunstencentrum Vooruit gal dit jaar voor het "Geluid Vooruit" een compositieopdracht aan Piet Jorens. Als slagwerker was hij reeds te horen bij De Simpletones, Arno, Roland en Pieter-Jan Desmet. Voor zijn vorige Vooruit-opdracht vroeg hij onder meer Ted Milton van Blur (zie expo op pagina 3). Zelf omschrijft hij zijn muziek van dit project als "préponiaanse kamermuziek". Préponia is een geïsoleerd eiland, waar de bezoekers nog in staat zijn onbezochelde volksmuziek te maken. Op een dag spoelt er een koffer vol met partituren en een piano aan.... Het resultaat is te beluisteren in het Kulturkafé.

Berckmans Michel : fagot
Caminello Adriano : piano
Maris Bart : trompet
Wauters Tom : clarinet, percussie

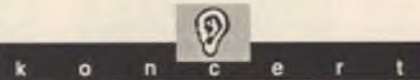
Burton Geoffrey : gitaar
Jorens Piet : drums, percussie
Roseeuw Kristof : contrabas

Donderdag 24 november '94 - 21u - Kulturkafé - Inkom gratis

Muziek op basis van Meccano : u weet wel, het favoriete speelgoed vooraleer Playmobil de hartjes veroverde. Pierre Bastien bouwt instrumentalsculpturen op basis van dit speelgoed en drijft ze aan met een motor zodat de instrumenten mechanisch worden bespeeld en aldus een ritmische repetitieve muziek voortbrengen. Mechanium (het instrument) speelt ongeveer 30 verschillende instrumenten afstammend uit verschillende culturen : mandoline van Oesbekistan, gimbrì, bendir (Marokkaanse luit, en drum), sitar van Rwanda, een harp-luit van Mail etc. Deze instrumenten worden gemechaniseerd, geprepareerd, geautomatiseerd, geprogrammeerd waardoor ze totaal nieuw worden. (uit Lowland catalogus)

Donderdag 1 december '94 - 21u - Kulturkafé - Inkom gratis

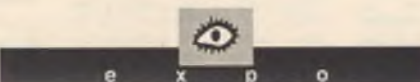
CONNIE CROTHERS
LENNY POPKIN QUARTET (USA)

In de nostalgische jazzscène van vandaag laat het Connie Crothers-Lenny Popkin Quartet een verrassend geluid horen. Voor hen geen modieuze retour naar de bebop van toen. Met adembenemende inventiviteit en lucide passie tasten zij de grenzen af van een andere, vrijwel vergeten traditie van de moderne jazz: de intuïtieve, totaal geïmproviseerde en uiterst vrije benadering van standards uit het Broadway repertoire. Van een vrolijk swingende song maken Crothers-Popkin een grillig, meeslepend verhaal. De toon voor die aanpak werd in de jaren veertig en vijftig gezet door de legendarische pianist Lennie Tristano en de saxofonisten Warne Marsh en Lee Konitz. In handen van het quartet blijft hij brandend actueel. Crothers speelde de solo op Jazz Middelheim, het kwartet toerde voor het laatst in ons land drie jaar geleden. Hun vierde en recentste cd heet 'Jazz Spring'. Onversneden New Yorkse jazz van grote klasse.

Connie Crothers : piano
Carol Tristano : drums

Lenny Popkin : tenorsax
Rich Califano : bass

Donderdag 8 december '94 - 21u - Kulturkafé - Inkom gratis

ANITA WINNOCK
ZOEKTOCHT TUSSEN HEMEL EN AARDE
tekeningen en gemengde technieken

Het werk van Anita Winnock is sterk door de droom en de esoterie geïnspireerd en wordt beheerst door de symbolentaal zoals ze voorkomt in mythische thema's en religieuze iconografie.

Voor kosmische verwijzingen maakt zij gebruik van geometrische figuren en patronen.

Een steeds terugkerend onderwerp is dat van het opstijgen vanuit de duisternis naar het licht. Dit wordt o.a. gesuggereerd door het zweefvliegtuig, de trap, de tunnel, het roosvenster, Ook de magische beelden uit de alchemistische wereld bepalen vaak de sfeer.

Vernissage : vrijdag 2 december 1994 om 18u30
Welkomwoord door Prof. Dr. E. Witte, rector
Inleiding door Prof. Dr. W. Elias.

Open iedere werkdag van 9 tot 17u.

Vrijdag 2 december '94 tot 27 januari '95 - Rectoraat

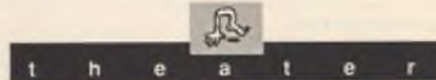
TED MILTON
WORDWORKS

I moved to Brussels five years ago & started a collection of the pieces of string I kept finding on the pavement. They had been discarded by the postman. Soon I had several jars of obsessively neatly rolled-up lengths of string. Then I remembered I had once written a poem which began "What do they purport with pagan string" so I decided to make the first of what has subsequently become The Pagan String series of books ...

Vernissage & Performance : woensdag 7 december 1994 om 18.30u.

Open iedere werkdag van 11u30 tot 17 u.

Woensdag 7 december '94 tot 14 januari '95 - Gallery

EEN MONOLOG MET IEMAND
A PERSONAL TRIBUTE TO SPALDING GRAY.
"DE MEMOIRES VAN EEN VERLEDEN
JONGEMAN".

Het eerste deel van een serie autobiografische vertellingen van Rudi De Smet. De auteur refereert naar Spalding Gray, die theater maakt met wat opborrelt uit zijn herinnering.

Ook De Smet is een kroniekschrijver : hij neemt ons mee voor een bezoek aan zijn familie, vertelt over een festival en zijn eerste grote liefde. Door het verhaal van zijn leven schetst hij voor ons de tijdgeest van de jaren zeventig. Even achterom kijken, niet uit nostalgie, maar wel om meer inzicht te krijgen in verleden en toekomst. Het stuk bestaat uit een (ogenschijnlijk) zeer persoonlijke en zelfgeschreven theatertekst, doorspekt met liedjes, zowel eigen werk als klassiekers van toen.

Speler : Rudi De Smet
Medewerkers : Vera Janssens, Michel Mentens

Woensdag 30 november '94-20u30-Aula Qa-Inkom 100 & 150bfr.

WACKO
La Sopa Del Dia

Wanneer W.A.C.K.O. wordt uitgenodigd om een forum bij te wonen, mond dat uit in een komische nachtmertie. De wetenschap wordt tot passie verbrijzeld. Onderbuiken worden betoverd. Er is geen enkele beheersing. Als nooit tevoren ataqueren de spelers elkaar met fysiek en verbaal geweld. Lijven lijden, hersens worden gespeeld. En W.A.C.K.O. zou W.A.C.K.O. niet zijn als niet alle theatergenres door elkaar worden geschud.

Woensdag 7 december '94 - 20u30 - Aula QA - Inkom 200 & 250bfr.

Zicht op AMOK vzw, een polyvalent centrum voor jongeren. (vervolg van pagina 3)

Polyvalent hulpverleningscentrum AMOK vzw bestaat ruim 24 jaar. Ondertussen groeide het "Jongerencentrum voor Maatschappijvernieuwing" uit tot een begrip in Antwerpen en werd een koepelvereniging van tien hulpverlenende organisaties, elk met hun eigen werkterrein. Meer dan 100 mensen verzorgen binnen AMOK vzw vorming en preventie naar organisaties en scholen toe en bieden individuele dienstverlening. Het aantal hulp-, advies-, en informatievragen dat jaarlijks wordt behandeld overschrijdt reeds de kaap van de 10000. Een korte schets van de verschillende activiteiten toont het uitgesproken polyvalent karakter van deze organisatie aan:

Het Jongerenombudscentrum Amok vzw geeft informatie en advies aan jongeren tot 25 jaar. De klemtoon ligt naast hulpverlening op vorming en preventie.

Het Ombudscentrum vzw - CMW is een pluralistisch centrum voor maatschappelijk werk, waar iedereen ouder dan 25 jaar met gelijk welke vraag of probleem gratis en anoniem terecht kan, zowel persoonlijk als telefonisch.

Gewenst kind AMOK vzw behelst een adoptiedienst die wordt gecontroleerd door Kind en Gezin. Deze dienst zorgt voor opvang en begeleiding van ongewenst zwangere vrouwen. Ze bekommert zich om de selectie en ondersteuning van kandidaat-adoptieouders met een volledige administratieve en juridische afhandeling van de procedure.

geraadpleegd te worden i.v.m. familiaal en sociaal recht.

Konsultatiebureau DOK vzw is een centrum voor levens- en gezinsvragen. Hierbinnen bieden twee huisartsen en verschillende maatschappelijk assistenten adviesgesprekken, psychosociale begeleiding aan bij relatieproblemen, individuele problemen en vragen rond seksualiteit.

Kringloop vzw is de motor van het vegetarisch restaurant Atlantis, dat als doel heeft, andere vzw's onder de AMOK-koepel materieel te ondersteunen. Kansarme jongeren kunnen er worden ingeschakeld in de werking en krijgen daarbij begeleiding door ervaren personeel. AMOK Service vzw ten slotte staat in voor de administratieve en materiële ondersteuning

jongstleden verscheen in het "neutrale" politieke tijdschrift van de burger "Zooion politikon". Een aantal onderwerpen zoals stemrecht, stemplicht, kiesdrempel en referenda worden daarin behandeld. Ze worden mijns inziens echter te weinig uitgediept.

Kiesdrempels tegen politieke versnippering?

Op pagina 1 van het bewuste artikel vinden we: "De politieke gevolgen van de kiesdrempel zijn dat kleinere partijen op die manier minder gemakkelijk de kans krijgen om door te breken of om zetels te behalen. Wel positief is dat dit de politieke versnippering iets of wat indijkt, waardoor je een stabielere regime krijgt; met twee of drie regeren is immers makkelijker dan met vijf of zes..."

Dehaene haalde het argument van de politieke versnippering aan om zijn voorstel te ondersteunen voor het invoeren van een kiesdrempel. Nu kan zo'n kiesdrempel inderdaad gewenst zijn als er echt een gevaar voor grote politieke versnippering bestaat. In Duitsland is deze drempel bv. eerder relevant dan in het kleine Vlaanderen. In Vlaanderen is er, zoals trouwens gesteld in het artikel, al een feitelijke kiesdrempel. Deze nog verhogen komt neer op het de mond snoeren van een minderheid die zich niet herkent in de bestaande grote partijen en zelf zich actief wil engageren in de politiek om daadwerkelijk iets te veranderen. Het voorstel is ingegeven door een angst om door kleine ideologisch sterke partijen voorbijgestoken te worden als grote kleurloze machtspartij.

Van Rompuy is tegen

"Het was minister van begroting Herman Van Rompuy (CVP) die de spits afbeet door zich tegen het invoeren van een drempel te kanten en dit vooral uit bezorgdheid voor de Vlaamse vertegenwoordiging in Brussel..."

Wat blijkt: diegenen binnen de machtspartijen die zich echt verzetten tegen het voorstel, doen dit evenmin (net als de voorstanders) uit ideologische motieven, maar uit zuiver opportunistische overwegingen.

Het afschaffen van de stemplicht

"... de mensen zijn nu verstandig genoeg om zelf te kunnen oordelen of men moet gaan stemmen of niet..."

Om welke mensen gaat het dan wel? Waarschijnlijk doelt men op diegenen die hen goed gezind zijn: namelijk diegenen uit de hogere

Filip Tas (De Standaard) kan terecht in het Provinciaal Museum voor Fotografie te Antwerpen. Voor de kapitaalcrachtige fans: de originele werken zullen tevens geveild worden.

Tot slot nog deze mededeling. Onze chef persconferenties heeft een drietal van deze artistieke kaartspelletjes kunnen loskrijgen van AMOK vzw. Wie ons kan vertellen hoeveel kaarten er in een kaartspel zitten kan ze komen afhalen op ons redactielokaal in Y (naast het Kultuurkoffie).

Michel (met veel hulp van Yannic)

- Amok vzw, Vrijdagmarkt 11

sociale klasse die alle baat hebben bij het blijven voortduren van een beleid dat hen spaart, zoals dat van Dehaene nu, en van Verhofstadt - die ook wint in geval van een afschaffing van de stemplicht en daarom ook een fervent voorstander is van het voorstel - nog meer. Laten we even kijken naar wat de eventuele gevolgen zouden zijn voor het publiek dat nog gaat stemmen in geval van een stemrecht:

"Als stemmen voor het parlement niet meer verplicht was in België, zou U dan altijd, meestal, soms, nooit gaan stemmen of weet U dat nog niet zeker?"
 altijd: 36%
 meestal: 12,6%
 soms: 12,6%
 nooit: 28,8%
 nog niet zeker: 10%⁴

Het vaste stempubliek zou aldus herleid worden tot 36% van de gerechtigden.

Wie gaat er dan nog stemmen?

Gevolgen van een afschaffing

"De tegenstanders nemen argumenten in de mond waarbij ze wijzen op de politieke gevolgen van een afschaffing. Er is een voorspelbare groep die gaat afvallen, deze zal vooral bestaan uit politiek ongeïnteresseerden, lager geschoolden en de jongeren..."

Louis Tobback o.a. is voorstander van het behoud van de stemplicht. Hoe graag zou ik geloven dat hij dit inderdaad doet om de ideologische redenen die hij aangeeft. De échte reden heeft waarschijnlijk meer te maken met het feit dat de S.P. ongeveer het meeste van alle partijen zou verliezen bij een invoering van het stemrecht: na het Vlaams Blok dan, dat ongeveer 50% van zijn kiezerspubliek zal verliezen.

De argumenten die hij aanhaalt, los van het feit of dat de werkelijke beweegredenen van zijn handelen zijn, hebben een stevige grond. Dit blijkt uit onderzoek: *Mensen met een lager beroepsprestige zijn politiek minder actief dan mensen die behoren tot een hogere beroeps categorie. Uit onze gegevens blijkt dat de stemplicht deze ongelijkheid op het laagste niveau van de politieke participatie hiërarchie (al dan niet stemmen) uitwist.*⁶

Met andere woorden: bij afschaffing van de stemplicht wordt de potentiële ongelijkheid qua sociale klasse van het stempubliek reëel. Zulks kunnen we trouwens zien in de V.S. waar nog alleen de hogere (midden)klasse gaat stemmen. Net omdat de lagere sociale klasse niet meer gaat stemmen, hoeven de beleidsverantwoordelijken zich helemaal niet meer om hen te bekommeren omdat maatregelen treffen voor hen, niet kan omgezet worden in stemmen. Het beleid zal zich dus ook in België in geval van een afschaffing van de stemplicht nog des te meer richten op de hogere sociale klasse.

Diegenen die een afschaffing van de stemplicht voorstaan, doen dit uit opportunistische oogmerken. Aangezien ze hun standpunt niet aldus kunnen verantwoorden, tracht men dit te doen vanuit een positief mensbeeld van de "ideale burger die begaan is met de manier waarop de bewindsliu het land besturen. Die burger informeert zich terdege over het beleid, vormt zich daarover een oordeel en stemt daar vervolgens zijn partijkouze op af. Ook in markteconomische democratiemodellen wordt er vaak

uitgegaan van de assumptie dat de burger perfect geïnformeerd is. Pas als hij weet welke beleidsmaatregelen er ter discussie staan en welke weerslag die kunnen hebben op zijn persoonlijke welvaart kan hij een rationele keuze maken tussen de verschillende partijen. Dit ideaalbeeld staat echter in schril contrast met de resultaten van het empirische verkiezingsonderzoek dat vanaf de jaren vijftig op gang is gekomen. De doorsnee burger blijkt weinig van het politieke gebeuren af te weten en mist bovendien de basiskennis om de informatiestroom adequaat te kunnen verwerken.

Een relatief beperkte groep van 13,7% is behoorlijk geïnformeerd en kan praktisch alle politieke thuiswijzen.⁸

Het blijkt dus dat dit ideaalbeeld helemaal niet overeenkomt met de realiteit.

Met de jongeren is het op vlak van politieke kennis zeer pover gesteld. Het maakt vooral een groot verschil uit of de kiezers al dan niet jonger zijn dan 25 jaar. De jongste kiezers zijn opmerkelijk slecht geïnformeerd in vergelijking met de rest van de populatie. In de daaropvolgende leeftijdsgroepen vinden we een lichtjes stijgende tendens.⁹

Vanuit bepaalde ideologische standpunten is een stemrecht volledig verdedigbaar. Men moet er dan echter voor zorgen dat de voorwaarden die men als uitgangspunt gebruikt - die van de rationele, goed geïnformeerde kiezer - vervuld zijn. Vooreerst dit gerealiseerd wordt, zullen er nog bergen moeten worden verzet. Het zal dus sowieso, afgezien van welke beslissing er ter zake wordt genomen, nodig zijn het potentieel kiezerspubliek te informeren en te motiveren wat de politiek betreft; en dan vooral het publiek uit de lagere sociale klassen. Zoniet krijgen we Amerikaanse toestanden; en tot dusver kan ik de interpretatie van "vrijheid" die daaraan verbonden is missen als kiespijn.

Pete

¹ "Groeiijnen van de democratie". Öztürk Taspinar in Zooion politikon, 2de jaargang nr 2 november 1994 P 1

² "Groeiijnen van de democratie". Öztürk Taspinar in Zooion politikon, 2de jaargang, nr.2, november 1994, P.1

³ "Groeiijnen van de democratie". Öztürk Taspinar in Zooion politikon, 2de jaargang nr 2 november 1994 P4

⁴ (p.73) (De afwezigen hebben indermaal ongelijk. De stemverzeking in Vlaanderen op 24 november 1991, p. 67 tot 83, Johan Ackaert en Lieven De Winter) (uit Kiezen is verliezen, onderzoek naar de politieke opvattingen van Vlamingen, M. Swyngedouw, J. Billiet, A. Carton en R. Beerten (red.), acco, 1993)

⁵ "Groeiijnen van de democratie". Öztürk Taspinar in Zooion politikon, 2de jaargang, nr.2, november 1994, P4.

⁶ (p.81) (De afwezigen hebben indermaal ongelijk. De stemverzeking in Vlaanderen op 24 november 1991, p. 67 tot 83, Johan Ackaert en Lieven De Winter) (uit Kiezen is verliezen, onderzoek naar de politieke opvattingen van Vlamingen, M. Swyngedouw, J. Billiet, A. Carton en R. Beerten (red.), acco, 1993)

⁷ (p. 131) (Politieke kennis, Bart Maddens en Wilfried Dewachter, p. 131-146) (uit Kiezen is verliezen, onderzoek naar de politieke opvattingen van Vlamingen, M. Swyngedouw, J. Billiet, A. Carton en R. Beerten (red.), acco, 1993)

⁸ (p. 135) (Politieke kennis, Bart Maddens en Wilfried Dewachter, p. 131-146) (uit Kiezen is verliezen, onderzoek naar de politieke opvattingen van Vlamingen, M. Swyngedouw, J. Billiet, A. Carton en R. Beerten (red.), acco, 1993)

⁹ "Groeiijnen van de democratie".

In het kader van de bijzondere jeugdbijstand wordt met Zelfstandig Woonproject AMOK vzw aan 24 jongeren de mogelijkheid gegeven om zelfstandig te wonen onder deskundige begeleiding.

Jongeren die niet meer in aanmerking komen voor een plaatsing in de bijzondere jeugdzorg, kunnen een beroep doen op de hulpverlening van het Zelfstandig Woonproject Jongvolwassenen AMOK vzw.

Begeleid Op Weg AMOK vzw neemt jongeren onder de arm via jeugdrechtbank of bijzondere jeugdzorg aan een pleeggezin worden toevertrouwd. De afstandsmoeder wordt met zorg begeleid.

Onder de koepel Rechtsinfo AMOK vzw werkt een team van juristen en medewerkers op vrijwillige basis. Medewerkers in acute conflictsituaties zal men door onmiddellijke en effectieve rechtshulp menselijke belangen trachten te verdedigen. Vijf juristen staan om beurten ter beschikking om

(klusjesdienst) van de andere vzw's. Zicht op kaarten.

Om aan de nodige fondsen te komen probeert AMOK vzw een onafhankelijke koers te varen. Daarenboven wilt ze die broodnodige werkingskredieten op een sociaal en artistiek zinvolle manier verdienen. Dit jaar doet de koepelorganisatie dit door een kunstproject "Zicht op kaarten". 54 gereputeerde fotografen gaven hun persoonlijke visie op het kaartspel. Dit resulteert in een unieke bundel fotografisch werk: harten twee (zie foto) toont een gevallen engel, een koesterende vaderhand siert koeken vier, schoppen aas is een man van twee gezichten, Ionkend naar een multiculturele samenleving, etc. Deze collectie in spelvorm kan men bekomen aan de prijs van 300 fr. Wie niet graag wiest doch geïnteresseerd is in het fotowerk van o.a. Herman Selleslugs (Humo), Lieve Blancquart (Weekend Knack), Patrick De Spiegelere (Knack) en

Dopen op de VUB: vergeet u klak niet af te nemen als u dit leest !!

In het studentikoze wereldje staan deze dagen de dopen weer bovenaan de agenda. Ideale tijd om even dieper in te gaan op het ontstaan en de traditie van het doopgebeuren en aanverwante activiteiten zoals de St. Vé-stoet.

Historiek

De traditie van de huidige studentikozeit aan de VUB en van de dopen in het bijzonder vindt haar wortels in twee pijlers.

Aan de ene kant is er de algemene studententraditie, die met het ontstaan van de universiteiten in de late middeleeuwen stilaan vorm begon te krijgen. Vanaf de twaalfde eeuw trokken studenten heel Europa rond om op verschillende plaatsen (Parijs, Milaan, Oxford,...) onderwezen te worden. De zogenaamde "vaganten", zwerfstudenten, waren vaak ver van huis en om de tijd te verdrijven en een zekere heimwee te overstijgen, trokken ze in hun vrije tijd op met hun collega's uit eenzelfde regio. Zo werden de "nationes" geboren. Men kan deze voorlopers van huidige studentenkringen best omschrijven als een vriendenkring van studenten van éénzelfde gebied die tesamen kwamen om liederen te zingen tussen het schuimende bier en de rijklijk vloeiende wijn.

Stilaan ontstond een bestuur van "anciens" die de nieuwkomers, "schachten" ontvingen. Deze laatste werden ritueel ingewijd. Hierdoor werden deze nieuwkomers, die vaak jonger waren dan studenten nu, uit hun beschermd milieu gehaald en werd het sociaal contact bevorderd. Samen met het ontstaan van de steden en de opkomst van de burgerij ontstond een ander fenomeen, voorloper van de St. Vé-stoet, nl. de "zottefeesten". Deze zijn best te vergelijken met een soort carnaval, waar de maatschappelijke hiërarchie werd omgedraaid en volledig in het belachelijke werd getrokken. De thema's van deze parodie draaiden dan vooral ook rond de kerk, het machtscentrum van toen. Het was eigenlijk een gezellige decadente bedoening waar iedereen aan meedeed.

De wagenstoet van dat carnaval reed van de rijke bovenstad naar de arme benedenstad. Het is ook daarom dat de huidige St. Vé stoet van de Zavel naar de Zennevallei (Marollenwijk) rijdt.

De tweede pijler voor de studentikoze traditie stoot op de vrijzinnigheid. In deze context bedoelt men hiermee de reformatie (o.a. protestantisme). Deze ontstond als kritiek op het katholicisme en pleitte voor een kritische interpretatie van de bijbel. De emancipatiestrijd tegen de Spaanse katholieke bezetter speelt hier dan ook een belangrijke rol in. De opstandelingen werden uitgemaakt voor geus, bedelaar. De vlag van de VUB herinnert ons hieraan: het oranje, blanje, bleu (de kleuren van de zeventien provincieën met daarin de bedelzak (verwijst naar het eedverbond van de edelen).

Den doop

De doop is enerzijds een parodie op haar naamgenoot in de christelijke traditie. Denk bijvoorbeeld aan het verschil tussen doopwater (rijnsheid) en de klach. Anderzijds is de doop symbool voor de verwelcoming van een nieuweling in een bepaald milieu.

Wat is er nu zo specifiek aan de VUB-dopen en welke zijn de

voorbereidingen hierop?

Voor een schacht begint het studentikoze leven door met de ancients door Brussel een (spijtig genoeg niet op elke schachtentocht) culturele en ludieke uitstap te maken, de zogenaamde schachtentocht. Eerste kanners leren elkaar zo beter kennen. Solidariteit tussen 1ste kanners wordt enigszins bevorderd. Er worden dan spelletjes gespeeld in combinatie met bloem, eieren en of course bier waar de ancients soms ook in het bier en de bloem delen. Er wordt uitleg gegeven over bv de verschillende soorten ad fundums: ad libidum (drinken zoveel je wil) ad fundum (tot op de bodem) Salamander,...

In deze periode gaat ook de verkiezing van de schachtenkoning/koningin door: zoveel mogelijk zuipen is daar het motto, er vindt ook een initiatiecantus plaats: bier wordt uitgelegd wat de regels en gebruiken van een cantus zijn. Wat het dopen zelf betreft kan men alleszins zeggen dat er een grote verscheidenheid bestaat. Bij de meeste Facultaire kringen (op Farmaceutica en TK na) zijn er de zaaldopen: deze spelen zich af rond bepaalde thema's die door de schachten zo goed mogelijk in sketches uitgewerkt worden. Wat maakt een schacht nu allemaal door?

Alle mannelijke schachten worden aangemoedigd om naakt ten tonele te komen, schachtinnen mogen hun slipje aanbouden - natuurlijk mogen ze helemaal naakt gaan, zoals dit jaar ook op een aantal dopen is gebeurd. Naaktheid verwijst enerzijds naar de parodie op het kerkelijk dopen en anderzijds is ze symbool voor gelijkheid die er tussen studenten moet zijn.

Dan is er natuurlijk de klach waarmee uitvoerig wordt gegooid: de basis is hiervoor metyleenblauw: een smurfkleurige stof die als ontmettingsmiddel in de medische wereld wordt gebruikt. Verder is er nog turf, bloem, gekookte rijst en spaghetti, ... maar het volledige recept krijgt u natuurlijk niet. Er wordt een strenge controle op schadelijke/gevaarlijke stoffen door de Doopjury en door het BSG uitgevoerd.

Op de veiligheid in het algemeen wordt nauwelijkt toegekeken. (by the way Levende dieren zijn uit den boze). Alle klach wordt uitwendig gebruikt en niemand wordt verplicht iets te eten of te drinken. De schacht moet nuchter zijn vooraleer hij gedoopt wordt. Er wordt niemand gedwongen iets tegen zijn zin te doen. Dopen is vrij! Het doel is dat de schachten zich amuseren en zo groepsfeer te creëren. Niemand mag persoonlijk beledigd worden. Daarnaast bestaan er ook de regionale dopen die lichtjes verschillen van aanpak. Je blijft schacht tot je Ontgroening... en dan wordt je "commilitones", wapenbroeder.

De Doopjury bestaat uit elf leden: 1 per facultaire kring die een doop geeft, 1 afgevaardigde van BSG + 1 van de folklore academie (d.i. de kring die waakt over de studentikoze traditie op de VUB).

De taak van de doopjury is erop toe te zien dat de doop naar behoren verloopt, dat niemand gedwongen wordt iets tegen zijn zin te doen en dat de veiligheidsvoorschriften worden nageleefd. De beoordeling van de doop gebeurt op basis van een aantal criteria: originaliteit, uitwerking, herkenbaarheid van de scenes, ... Hierdoor wordt een globale beoordeling van de doop

gedaan en na de laatste doop wordt een soort klassement opgesteld; De beste drie dopen worden op de BSK-pré St. Vé. TD op 17 november in de BSG-zaal bekendgemaakt. Het zal zeker weer spannend worden: u moet maar gaan kijken ...

Kritieken

Dat de vrijzinnigheid minder uitgesproken is dan vroeger heeft niet echt te maken met een verlies aan tradities maar eerder met het feit dat vroeger veel kringen door bv een pastoor in het belachelijke te trekken al snel vonden dat hun doop geslaagd was.

Dat schachten zouden uitgebuit worden door de hoge kost van de studentikoze attributen moet gerelativeerd worden, zo werd ons verzekerd. Het schachtenpakket (± 2000,-) is naar verhouding niet zo duur. Het BSG zou dan ook veel inspanningen doen om dat zo goedkoop mogelijk aan de man te brengen voor de VUBers. Het blijkt dat de aankoop van klak en andere in privé-zaken veel duurder is.

Het is gekend dat er, zeker in het verleden, tijdens sommige dopen zaken zijn gebeurd die niet door de beugel konden. We doen dan ook een oproep naar de studenten om hun ervaringen (positief en negatief) met het dopen op te sturen. De beste zullen gepubliceerd worden.

HA met veel dank aan Rudi B. en andere studentikozen voor hun vriendelijke medewerking

BSG-AGENDA

Aula

woensdag 16/11/94
KEPS: The three musketeers Qb
BIOTECHO: Howards end
maandag 21/11/94
Limburgia: Debat Qa
ISAVUB: China Qb
BSK: Kalifornia Qd
woensdag 23/11/94
FA: Jurassic Parc Qb
OP: Blink Qd
donderdag 24/11/94
PPK: Remains of the day Qd
maandag 28/11/94
WK: California Dreaming Qb
AMNESTY INT.: URUG Qd
dinsdag 29/11/94
APIA: Robin Hood's men in Tides
woensdag 30/11/94
OP: Perfect world Qb
donderdag 1/12/94
WL: Speed Qd
maandag 5/12/94
Pers: Hidsuckers Proxy Qb
dinsdag 6/12/94
MLB: Debat Qa
SOLVAY: BackBeat Qd
donderdag 8/12/94
KBS: the flintstones Qd

ZAAL

woensdag 16/11/94
HILOK TD
donderdag 17/11/94
BSK pre St.Ve TD
vrijdag 18/11/94
BSG St. Ve TD
zondag 20/11/94
OP
maandag 21/11/94
INFO TD
dinsdag 22/11/94
KB
woensdag 23/11/94
GK
donderdag 24/11/94
INFO TD
maandag 28/11/94
ZWK TD
dinsdag 29/11/94
PPK TD
woensdag 30/11/94
HILOK
donderdag 1/12/94
ISAVUB TD
zondag 4/12/94
APIA
maandag 5/12/94
M&E rock the sky TD
dinsdag 6/12/94
LIA
woensdag 7/12/94
Nacht van de Brusselse Student
donderdag 8/12/94
VRG TD

De Moecial

Tweewekelijks studenten-tijdschrift van de Vrije Universiteit Brussel in samenwerking met het Brussels Studentengenootschap, Studiekring Vrij Onderzoek en Dienst Cultuur.

Pleinlaan 2, 1050 Brussel
tel. 02/629.23.38
fax 02/629.23.62

Coördinator
Haroun Amira

Redactie

Chico, Sami, Anna,
Seppe, Haroun Pete,
Domenico, Nadia, Sjoonie

Medewerkers

Jack Van Handenhove,
Griet, Filip, Stefan, Matrick,
Geert A., Sarah, Saskia, Pascal,
Michel, Ruben, Jurgen

Illustraties

Geert Rondou, Maarten
Wim Castermans,
archief

Verantwoordelijke uitgever
Domenico Vaccaro
Pleinlaan 2, 1050 Brussel

De Redactie is niet verantwoordelijk voor artikels van het BSG en VO.